

Hallituksen esitys eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Oppimisen tuki ja erityisopetus

Hallitus esittää, että lukiolaissa määriteltäisiin erikseen opiskelijan oikeus oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Lukiolakiin esitetään lisättäväksi uusi 28 b §, jonka mukaan koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta. Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida opiskelijan erityisopetuksen tarve opiskelijan aloittaessa opiskelun ja opintojen aikana erityisopetuksen tarpeen ilmetessä. Jos opiskelijalle on tehty perusopetuslain mukainen perusopetuksen päättyessä voimassa oleva päätös erityisestä tuesta, on koulutuksen järjestäjän selvítettävä ja arvioitava opiskelijan erityisopetuksen tarve perusopetuksen aikana tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta. Erityisopetuksen tarpeen selvittäminen on uusi tehtävä koulutuksen järjestäjälle.

Nykyisen lukiolain 28 § Oppimisen tuki sisältää määräyksen opiskelijan oikeudesta saada erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että aineenopettajat, erityisopettaja ja opinto-ohjaaja tekevät tiivistä yhteistyötä. Lisäksi nykyinen laki määrää, että tuen tarvetta tulee arvioida opintojen alussa sekä säännöllisesti opintojen edetessä. Tukioetus, erityisopetus ja erilaiset pedagogiset ratkaisut ovat toimivia tukimuotoja pienissä lukioissa jo nyt.

Perusopetuksen oppimisen tuen säädöksiin ollaan suunnittelemassa muutoksia. Onko nämä mahdolliset muutokset otettu huomioon lukiolain valmistelussa?

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen tavoitteena on tukea opiskelijoita heidän opinnoissaan sekä lisätä heidän hyvinvointiaan. Opiskelijoiden hyvinvoinnin lisäämiseksi olisi tärkeää tehdä myös muutoksia nykyiseen tuntijakoon siten, että opiskelijat voisivat tehdä valintoja ja paremmin keskittyä heitä kiinnostaviin aineisiin. Tuntijakoa muuttamalla voitaisiin vähentää lukio-opintojen pirstalemaisuuutta.

Englanninkielinen lukiokoulutus ja ylioppilastutkinto

Esitys englanninkielisen lukiokoulutuksen ja ylioppilastutkinnon järjestämisestä on perusteltua suurien kaupunkien näkökulmasta. On järkevää, että englanninkieliseen lukiokoulutukseen haetaan erikseen järjestämisluvat.

Pienillä kunnilla ei ole resursseja eikä juuri tarvetta järjestää lukiokoulutusta kahdella eri kielellä. Opettajakunnan kielitaito ei välttämättä riitä englanninkielisen opetuksen järjestämiseen, eikä opetussuunnitelman mukaista englanninkielistä oppimateriaalia ole vielä edes tarjolla. On myös hyvä, että lakiesityksessä rajataan opiskelijoiden oikeutta suorittaa ylioppilastutkinto englannin kielellä.

Tulee myös ottaa huomioon se, että Suomessa on jo kattava IB-lukioverkosto, joka tarjoaa mahdollisuuden englanninkieliseen opiskeluun.

Laki ylioppilastutkinnosta

Hallitus esittää, että ylioppilastutkintoon voisi kuulua myös taito- ja taideaineiden kokeita. Taito- ja taideaineiden kokeisiin voisi kuulua valmistavia näyttöjä, jotka olisivat sopiva osa taito- ja taideaineiden koetta.

Taito- ja taideaineiden lisääminen ylioppilastutkintoon kasvattaisi koepäivien määrää, varsinkin jos valmistavat näytötkin tehtäisiin valvotusti. Pienissä kouluissa tämä kuormittaisi opettajia lisääntyneinä valvontavuoroina. Ylioppilastutkinnon kokeiden suorittamiseen tarvittavat tilat ovat pois muusta opetuskäytöstä, joten se lisäisi myös omalta osaltaan kokeiden kuormittavuutta koko kouluyhteisölle.

Taito- ja taideaineet ovat nykyisin monelle lukiolaiselle virkistävä poikkeus muiden aineiden opiskelun lomassa. Jos taito- ja taideaineista tulisi ylioppilastutkinnon kokeita, muuttaisi se näiden aineiden opiskelun luonnetta. Lisäisikö tämä osaltaan opiskelijoiden ja kyseisten aineiden opettajien stressiä? Muutosesityksen taustalla ei kuitenkaan liene se, että ylioppilastutkinnon suorittamista helpotettaisiin?

Tämä muutos ylioppilastutkinnossa edellyttäisi laajaa taito- ja taideaineiden opettajien täydennyskoulutusta. Lisäksi opetussuunnitelmia tulisi päivittää.

Sen sijaan, että taito- ja taideaineet otettaisiin osaksi ylioppilastutkintoa, olisi hyvä kehittää nykyistä lukiodiplomijärjestelmää. Lukiodiplomin suorittaminen voitaisiin ottaa myös huomioon pyrittäessä jatko-opintoihin korkea-asteelle.

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

Lukiokoulutuksen rahoitusta koskevien muutosten tavoitteena on tukea lukiokoulutuksen alueellista saavutettavuutta. Tämä on tärkeä tavoite harvaan asutuilla alueilla, jotta taataan koulutuksellinen tasa-arvo maan kaikilla alueilla. Lukiokoulutuksen turvaaminen rahoitusjärjestelmää kehittämällä lisää harvaan asuttujen alueiden vetovoimaa. Esitystä lukiokoulutuksen rahoituksesta tulee kuitenkin vielä tarkentaa.